

**รายงานผลการใช้วัตกรรมการเรียนการสอนของครู
เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรม
ปีการศึกษา 2567**

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

**โดยใช้ชุดกิจกรรมบูรณาการการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน ของนักเรียนชั้นอนุบาล ๒**

นางสาว ณัฐจรรยา คงศรี

ตำแหน่ง ครูอัตราจ้าง

โรงเรียนบ้านวังมนเดือยไถ่

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 1

คำนำ

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โดยใช้ชุดกิจกรรมบูรณาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน ของนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๒ และเป็นการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย โดยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นให้เด็กปฐมวัย ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ผ่าน การไตร่ตรองจากกระบวนการสร้างสรรค์ ประสบการณ์ใหม่ที่เชื่อมโยงความรู้ จากประสบการณ์เดิม เด็กได้เผชิญกับสถานการณ์และหาแนวทางในการแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้เด็กได้นำความรู้ที่ได้รับมาสร้างเป็นความรู้ใหม่โดยครูจะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านสื่อ และอำนวยความสะดวกให้เด็กได้เรียนรู้ด้วยความหมาย ทำให้การเรียนรู้เกิดผลอย่างยั่งยืน

ขอขอบคุณนางจิราพร สุวรรณธรรค์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวังมนเดือยไก่อ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ศึกษานิเทศก์ คณะครู และผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัย ปีการศึกษา ๒๕๖๗ โรงเรียนบ้านวังมนเดือยไก่อ ที่ให้ความร่วมมือ ร่วมใจ และสนับสนุนในการทำงานจนประสบผลสำเร็จ หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานนวัตกรรมฉบับนี้จักเป็นประโยชน์แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องด้านการจัดการศึกษาหรือผู้ที่สนใจเพื่อเป็นแนวทางในการต่อยอดและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ต่อไป

นางสาวณัฐจรีญา คงศรี
ครูอัตราจ้างโรงเรียนบ้านวังมนเดือยไก่อ

๑. **ชื่อนวัตกรรม** การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โดยใช้ชุดกิจกรรมบูรณาการการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้านของนักเรียนชั้นอนุบาล ๒

๒. **ผู้จัดทำนวัตกรรม** นางสาวณัฐจริยา คงศรี

ตำแหน่ง ครูอัตราจ้าง โรงเรียนบ้านวังมนเดือยไก่อ่ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานีเขต ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๒๕๑๗๖๐๔๙

๓. **ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม**

๑๕ พฤษภาคม – ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

๔. **ความสำคัญของนวัตกรรม**

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ พัฒนาขึ้นบนแนวคิดหลักสำคัญเกี่ยวกับ พัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยถือว่าการเล่นของเด็กเป็นหัวใจสำคัญของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ภายใต้ การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานของสมอง ผ่านสื่อที่เอื้อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ผ่านการเล่น ประสาทสัมผัส ทั้งห้า การเล่นอย่างมีจุดมุ่งหมายเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานที่ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญใน กระบวนการเรียนรู้ของเด็ก ขณะที่เด็กเล่นจะเกิดการเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กันด้วย จากการเล่นเด็กจะมีโอกาส เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ได้ใช้ประสาทสัมผัสและการรับรู้ผ่อนคลายอารมณ์ และแสดงออกของ ตนเอง เรียนรู้ความรู้สึกของผู้อื่น เด็กจะรู้สึกสนุกสนาน เพลิดเพลิน ได้สังเกต มีโอกาสทำการทดลอง คิด สร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและค้นพบด้วยตนเอง การเล่นช่วยให้เด็กเรียนรู้สิ่งแวดล้อม และช่วยให้เด็กมี พัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา พัฒนาการเด็กปฐมวัยตามหลักสูตรการศึกษา ปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้ให้ความหมายไว้ว่า พัฒนาการของเด็กปฐมวัยด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และ สติปัญญาแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามวุฒิภาวะและสภาพแวดล้อมที่เด็กได้รับ พัฒนาการเด็ก ในแต่ละช่วงวัยอาจเร็วหรือช้าแตกต่างกันไปในเด็กแต่ละคน พัฒนาการด้านสติปัญญา ความคิดของเด็กวัยนี้มี ลักษณะยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ยังไม่สามารถเข้าใจความรู้สึกของคนอื่น เด็กมีความคิดเพียงแต่ว่าทุกคนมอง สิ่งต่างๆรอบตัว และรู้สึกต่อสิ่งต่างๆ เหมือนตนเอง ความคิดของตนเองเป็นใหญ่ที่สุด เมื่ออายุ ๔-๕ ปี เด็ก สามารถโต้ตอบหรือมีปฏิสัมพันธ์กับวัตถุสิ่งของที่อยู่รอบตัวได้ สามารถจำสิ่งต่างๆ ที่ได้กระทำซ้ำกันบ่อยๆ ได้ดี เรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้ดีขึ้น แต่ยังอาศัยการรับรู้เป็นส่วนใหญ่ แก้ปัญหาการลองผิดลองถูกจากการรับรู้มากกว่าการใช้เหตุผลความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวพัฒนาอย่างรวดเร็วตามอายุที่เพิ่มขึ้น ในส่วนของ พัฒนาการทางภาษา เด็กวัยนี้เป็นระยะเวลาของการพัฒนาภาษาอย่างรวดเร็ว โดยมีการฝึกฝนการใช้ภาษา จากการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในรูปของการพูดคุย การตอบคำถาม การเล่าเรื่อง การเล่านิทาน

และการทำ กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาในสถานศึกษา เด็กปฐมวัยสามารถใช้ภาษาแทน ความคิดของตน และใช้ภาษาในการติดต่อสัมพันธ์กับคนอื่นได้คำพูดของเด็กวัยนี้ อาจจะทำให้ผู้ใหญ่บางคน เข้าใจว่าเด็กรู้มาก แล้วแต่ที่จริงเด็กยังไม่เข้าใจความหมายของคำและเรื่องราวลึกซึ้งนัก การจัดการเรียนรู้เชิง

รุก (Active Learning) เป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยมุ่งเน้นให้เด็กปฐมวัย ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ผ่าน การไตร่ตรองจากกระบวนการสร้างสรรค์ประสบการณ์ใหม่ที่เชื่อมโยงความรู้ จากประสบการณ์เดิม เด็กได้ เพลิดเพลินกับสถานการณ์และหาแนวทางในการแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้เด็กได้นำความรู้ที่ได้รับมาสร้าง เป็นความรู้ใหม่โดยครูจะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านสื่อ และอำนวยความสะดวกให้เด็กได้เรียนรู้ อย่างมี ความหมาย หากเด็กพบปัญหาที่แก้ไขไม่ได้ ครูจะเป็นผู้ช่วยในการค้นหาคำตอบด้วยการปฏิสัมพันธ์เชิงบวก และการใช้ภาษาสร้างสรรค์ให้เด็กได้สืบเสาะหาคำตอบด้วยตนเองในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กให้เรียนรู้ผ่านการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง ๕ การแก้ปัญหาจากการคิด การสื่อความหมายด้วยคำศัพท์ คำพูด เพื่อริเริ่มกิจกรรมใหม่ๆ โดยครูจะลดบทบาทของตนเองเป็นเพียงผู้สนับสนุนการเรียนรู้ของเด็ก

จากการประเมินพัฒนาการของนักเรียนตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช ๒๕๖๖ พบว่า นักเรียนมีผลการประเมินพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน อยู่ในระดับดี ร้อยละ ๘๗.๗๕ ซึ่งต่ำกว่าทุกปีที่ผ่านมา ทางโรงเรียนบ้านวังมนเดือยไก่อ จึงได้จัดทำนวัตกรรมพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โดยบูรณาการการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้านของนักเรียนระดับปฐมวัยโรงเรียนบ้านวังมนเดือยไก่อนี้ขึ้น เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน ให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้นในทุกๆปี

๕. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาผลการจัดกิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรมบูรณาการการจัดการเรียนรู้เชิงรุก(Active Learning)เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้านของนักเรียนระดับปฐมวัย ปีการศึกษา ๒๕๖๗ โรงเรียนบ้านวังมนเดือยไก่อ

๒. เพื่อพัฒนานักเรียนระดับปฐมวัยให้มีพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน อยู่ในระดับดี ร้อยละ ๙๐ โดยใช้ชุดกิจกรรมบูรณาการการจัดการเรียนรู้เชิงรุก(Active Learning)ของนักเรียนระดับปฐมวัย ปีการศึกษา ๒๕๖๗ โรงเรียนบ้านวังมนเดือยไก่อ

๖. กลุ่มเป้าหมาย

เชิงปริมาณ

นักเรียนระดับปฐมวัยมีพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน ผ่านเกณฑ์การประเมินพัฒนาการอยู่ในระดับดี ร้อยละ ๙๐

เชิงคุณภาพ

๑) นักเรียนระดับปฐมวัยมีพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน มีผลการประเมินพัฒนาการอยู่ในระดับดีร้อยละ ๙๐

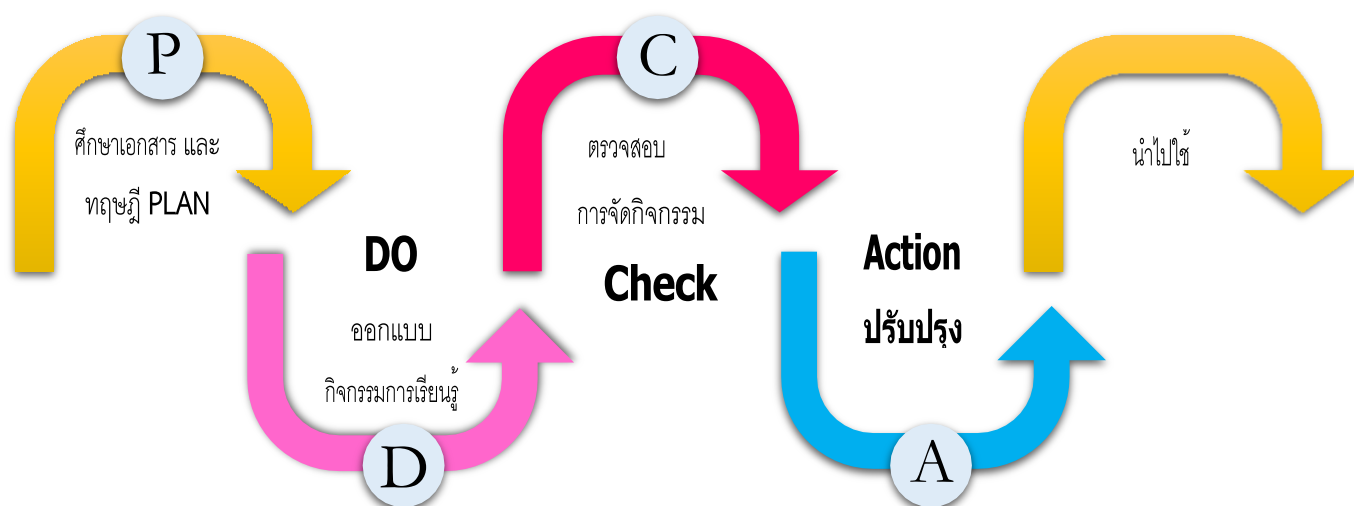
๒) นักเรียนได้รับการพัฒนาและส่งเสริมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน เพื่อให้มีความพร้อมไปสู่ระดับอนุบาล๓

๗. เครื่องมือที่ใช้

แผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ ได้แก่

- ๑) ชุดกิจกรรมบูรณาการเด็กปฐมวัยโดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ (Project Approach)
- ๒) ชุดกิจกรรมบูรณาการเด็กปฐมวัยโดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานวิทยาศาสตร์
- ๓) ชุดกิจกรรมบูรณาการเด็กปฐมวัยโดยการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา
- ๔) ชุดกิจกรรมบูรณาการเด็กปฐมวัยโดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain Based

๘. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

๘.๑ การออกแบบผลงาน

๑.๑ ศึกษาปัญหาในการประเมินพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน ของนักเรียนระดับปฐมวัย จากการประเมินพัฒนาการนักเรียนตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ พบว่า นักเรียนมีผลการประเมินอยู่ในระดับดี เมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา ถือว่าต่ำกว่าปีที่ผ่านมา

๑.๒ ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรฐานการศึกษา ปฐมวัย และตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้อง ศึกษาทฤษฎีพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน และกระบวนการเรียนรู้ ได้แก่

มาตรฐาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ทฤษฎีและวิจัยต่างๆที่ เกี่ยวข้องกับพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน ของเด็กปฐมวัย

๑.๓ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในหน่วยการเรียนรู้ในช่วงเวลา จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ คำนึงถึงความเหมาะสมกับวัยของเด็ก และเลือกสื่อและวิธีการสอนที่ หลากหลายที่จะนำมาจัดประสบการณ์ จำนวน ๔ รูปแบบการสอน ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบโครงการ (Project Approach) การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานวิทยาศาสตร์ การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain Based Learning : BBL)

๑.๔ จัดทำแผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ ได้แก่

- ๑) ชุดกิจกรรมบูรณาการเด็กปฐมวัยโดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ (Project Approach)
- ๒) ชุดกิจกรรมบูรณาการเด็กปฐมวัยโดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานวิทยาศาสตร์
- ๓) ชุดกิจกรรมบูรณาการเด็กปฐมวัยโดยการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา
- ๔) ชุดกิจกรรมบูรณาการเด็กปฐมวัยโดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain Based Learning : BBL)

๑.๕ ตรวจสอบคุณภาพของชุดกิจกรรมบูรณาการการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการของโรงเรียน และครูปฐมวัยของโรงเรียน

๑.๖ นำชุดกิจกรรมบูรณาการการจัดการเรียนรู้เชิงรุก พัฒนาทักษะความสามารถทั้ง ๔ ด้าน ไปทดลองใช้กับเด็กปฐมวัย และสังเกตผลการใช้แผนการจัดประสบการณ์ นำข้อบกพร่องจากการทดลองใช้ไปปรับปรุง

๑.๗ ปรับปรุงผลงานให้ดีขึ้น

๘.๒ ขั้นตอนการพัฒนาวัตกรรม

Plan = P

๑. กำหนดเป้าหมาย โดยการพัฒนาทักษะความสามารถทั้ง ๔ ด้าน ของเด็กปฐมวัย โดยใช้ชุดกิจกรรมบูรณาการการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ซึ่งเด็กทุกคนจะต้องฝึกฝนทักษะความสามารถทั้ง ๔ ด้าน ของเด็ก ปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน สูงขึ้น และมีความพร้อมในการเรียนรู้ในอนาคต

๒. วางแผนการทำงาน การวางแผนการทำงานดำเนินการโดยวิเคราะห์สภาพปัญหาจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ศึกษาหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรฐานการศึกษาปฐมวัยและตัวบ่งชี้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน และการใช้ชุดกิจกรรมบูรณาการการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยกำหนดจุดมุ่งหมายและ รูปแบบของสื่อให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก

๓. เตรียมชุดกิจกรรม วัสดุอุปกรณ์ สำหรับการจัดประสบการณ์ และจัดทำสื่อการเรียนรู้สำหรับพัฒนาทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่

- ๑) ชุดกิจกรรมบูรณาการเด็กปฐมวัยโดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ (Project Approach)
- ๒) ชุดกิจกรรมบูรณาการเด็กปฐมวัยโดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานวิทยาศาสตร์
- ๓) ชุดกิจกรรมบูรณาการเด็กปฐมวัยโดยการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา
- ๔) ชุดกิจกรรมบูรณาการเด็กปฐมวัยโดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain Based Learning : BBL)

Learning : BBL)

Do = D

๔. สร้างเครื่องมือชุดประเมินทักษะความสามารถทั้ง ๔ ด้าน และประเมินก่อนการจัด ประสบการณ์
๕. ครูจัดประสบการณ์โดยนำชุดกิจกรรมบูรณาการเด็กปฐมวัยโดยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก พัฒนาทักษะความสามารถทั้ง ๔ ด้าน มาใช้กับเด็กปฐมวัย โดยบูรณาการในหน่วยการเรียนรู้ตามแผนการจัดประสบการณ์

Check = C

๖. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนในขณะจัดกิจกรรม
๗. ประเมินทักษะความสามารถทั้ง ๔ ด้าน ของนักเรียนหลังการจัดกิจกรรม

Action = A

๘. นำข้อมูลก่อนการจัดกิจกรรมและหลังการจัดกิจกรรม มาวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล

๙. แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานวัตกรรม

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้โดยมุ่งเน้นให้เด็ก ปฐมวัย ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ผ่านการไตร่ตรองจากกระบวนการสร้างสรรค์ประสบการณ์ใหม่ที่ เชื่อมโยงความรู้ จากประสบการณ์เดิม เด็กได้เผชิญกับสถานการณ์และหาแนวทางในการแก้ปัญหาด้วยวิธีการ ต่าง ๆ เพื่อให้เด็กได้นำความรู้ที่ได้รับมาสร้างเป็นความรู้ใหม่โดยครูจะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านสื่อ และ อำนวยความสะดวกให้เด็กได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย หากเด็กพบปัญหาที่แก้ไขไม่ได้ ครูจะเป็นผู้ช่วยในการ ค้นหาคำตอบด้วยการปฏิสัมพันธ์เชิงบวกและการใช้ภาษาสร้างสรรค์ให้เด็กได้สืบเสาะหาคำตอบด้วยตนเองในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กให้เรียนรู้ผ่านการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง ๕ การแก้ปัญหาจากการคิด การสื่อความหมายด้วยคำศัพท์ คำพูด เพื่อริเริ่มกิจกรรมใหม่ๆ โดยครูจะลดบทบาทของตนเองเป็นเพียงผู้สนับสนุนการเรียนรู้ของเด็ก กลยุทธ์ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เป็นการจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กปฐมวัยมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น ทั้งร่างกาย (Physically active) การคิดและสติปัญญา (Intellectually Active) อารมณ์จิตใจ (Emotionally active) และทางสังคม (Socially active) จะส่งผลให้ เด็กเกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น ศาสตร์การสอนประกอบด้วยทฤษฎี หลักการ แนวคิดในการจัดการศึกษา

รูปแบบ การจัดการเรียนรู้ วิธีการจัดการเรียนรู้และเทคนิคการจัดการเรียนรู้ ซึ่งครูปฐมวัยจะต้องศึกษาและเลือกใช้ให้ เหมาะสมกับบริบท โดยเน้นการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กเป็นรายบุคคล การสอนและการจัดการเรียนรู้ที่มีลักษณะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มีดังนี้

๑. กิจกรรมหลัก ๖ กิจกรรม ประกอบด้วยกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ กิจกรรมเล่นตามมุม กิจกรรมเกมการศึกษา และ กิจกรรมกลางแจ้ง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๑.๑ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายอย่างอิสระตามจังหวะ โดยใช้เสียงเพลง คำ คล้องจอง เครื่องเคาะจังหวะ หรืออุปกรณ์อื่นๆมาประกอบการเคลื่อนไหว เพื่อส่งเสริมให้เกิดจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ เด็กวัยนี้ร่างกายกำลังอยู่ในระหว่างพัฒนา

การใช้ส่วนต่างๆ ของร่างกายยังไม่ผสมผสานหรือประสานสัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์ การทำ กิจกรรมเคลื่อนไหว และจังหวะช่วยให้เด็กเรียนรู้จังหวะและควบคุมการเคลื่อนไหวของตนเองได้

๑.๒ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เด็กได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ ฝึกการทำงานและอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มทั้งกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่จัดมุ่งฝึกให้เด็กได้มีโอกาสฟัง พูด สังเกต คิด แก้ปัญหา ใช้เหตุผล และฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน โดยจัดกิจกรรมด้วยวิธีต่างๆ เช่น สนทนา อภิปราย เล่านิทาน สาธิตทดลอง ศึกษาออกสถานที่ เล่นบทบาทสมมติ ร้องเพลงเล่นเกม ท่องคำ คล้องจอง ประกอบอาหาร เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก ฯลฯ

๑.๓ กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการโดยใช้ศิลปะ เช่น การเขียนภาพ การปั้น การฉีกปะ ตัดปะ การพิมพ์ภาพ การร้อย การประดิษฐ์ หรือวิธีการอื่น ๆ ที่เด็กได้คิดสร้างสรรค์ ได้รับรู้เกี่ยวกับความงาม และได้แสดงออกทางความรู้สึก และความสามารถของตนเอง การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ควรจัดให้เด็กทำ ทุกวัน โดยอาจจัด วันละ ๓-๕ กิจกรรม ให้เด็กเลือกทำ อย่างน้อย ๑-๒ กิจกรรมตามความสนใจเน้นให้เด็กคิดและลงมือทำ

๑.๔ กิจกรรมเล่นตามมุม เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กเล่นกับสื่อและเครื่องเล่นอย่างอิสระตามมุมเล่น หรือมุมประสบการณ์ หรือศูนย์การเรียนรู้ที่จัดไว้ โดยให้เด็กมีโอกาสเลือกเล่นได้อย่างเสรีตามความสนใจและความต้องการของเด็ก ทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม ลักษณะของการเล่นของเด็กมีหลายลักษณะ เช่น การเล่นบทบาทสมมติและเล่นเลียนแบบ ในมุมบ้าน มุมหมอ มุมร้านค้า มุมวัด มุมเสริมสวย ฯลฯ การอ่านหรือดูภาพในมุมหนังสือ การเล่นสร้างในมุมบล็อก การสังเกตและทดลองในมุมวิทยาศาสตร์หรือมุมธรรมชาติ การเล่นฝึกทักษะต่างๆ ในมุมเครื่องเล่นสัมผัสหรือมุมของเล่น หรือมุมเกมการศึกษา เป็นต้น

๑.๕ กิจกรรมเกมการศึกษา เป็นเกมการเล่นที่ช่วยพัฒนาสติปัญญา มีกฎเกณฑ์กติกาง่าย ๆ เด็ก สามารถเล่นคนเดียว หรือเล่นเป็นกลุ่มก็ได้ ช่วยให้เด็กรู้จักสังเกต คิดหาเหตุผล และเกิดความคิด

รวบยอด เกี่ยวกับสี รูปร่าง จำนวนประเภท และความสัมพันธ์เกี่ยวกับพื้นที่ /ระยะ เกมการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับ เด็กปฐมวัย เช่น เกมจับคู่ เกมแยกประเภทจัดหมวดหมู่ เรียงลำดับ โดมิโน ลีอตโต ภาพตัดต่อ ฯลฯ การให้ เด็กเล่นเกมการศึกษาเป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาสมองด้านการคิด เมื่อเซลล์สมองถูกกระตุ้นด้วยสัญญาณต่างๆ เกิดเป็นข้อมูลจำนวนมาก การคิดจะสร้างความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลเหล่านั้นซึ่งจะกลายเป็นข้อมูลใหม่อีกชั้น หนึ่งซึ่งซับซ้อนขึ้น การที่เด็กเล่นเกมการศึกษาจึงเป็นการกระตุ้นให้สมองได้จัดความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีอยู่ เดิม ทำให้เกิดความสัมพันธ์ของข้อมูลแบบใหม่ เมื่อเกิดซ้ำ ๆ กัน ก็จะเกิดความคงตัวในวงจรร่างแหของเซลล์ สมองนั่นเอง

๑.๖ กิจกรรมกลางแจ้ง เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้มีโอกาสออกไปนอกห้องเรียนเพื่อออกกำลังกาย เคลื่อนไหวร่างกายและแสดงออกอย่างอิสระ โดยยึดความสนใจและความสามารถของเด็กแต่ละคนเป็นหลัก กิจกรรมกลางแจ้งที่ควรจัดให้เด็กได้เล่น เช่น การเล่นเครื่องเล่นสนามที่เด็กได้ปีนป่าย โยกหรือไกว หมุน โยน เดินทรงตัว หรือเล่นเครื่องเล่นล้อเลื่อน การเล่นทราย การเล่นน้ำ การเล่นสมมติในบ้านจำลอง การเล่นในมุมช่างไม้ การเล่นกับอุปกรณ์กีฬา การเล่นเกมการละเล่น

การจัดการเรียนรู้เชิงรุกหรือการเรียนรู้แบบลงมือกระทำ (Active Learning) เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย โดยมุ่งสร้างให้เด็กมีทักษะการคิด การตัดสินใจ และการแก้ปัญหาอย่าง

สร้างสรรค์ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อให้เด็กพัฒนาการใช้ภาษา ความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ การแก้ปัญหา การคิดเชิงเหตุ ผล ความคิดรวบยอด เพื่อเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ในระดับต่อไป

๑๐. แนวทางการนำนวัตกรรมไปใช้

ตารางที่ ๑ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างชุดกิจกรรมบูรณาการการจัดการเรียนรู้เชิงรุก(Active Learning)

กับทักษะความสามารถของพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ชุดกิจกรรมบูรณาการ	ทักษะความสามารถทั้ง ๔ ด้าน
การจัดการเรียนรู้แบบโครงการ(Project Approach)	<p>-ทักษะการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ ตั้งคำถาม ค้นหา</p> <p>คำตอบ วางแผนสืบค้นวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูล</p> <p>-ความสามารถในการสื่อสาร การสร้างสัมพันธ์และร่วมมือ ทำงานร่วมกับผู้อื่น</p> <p>-ความสามารถด้านการควบคุมอารมณ์และจัดการกับอารมณ์ ของตนเองได้อย่างเหมาะสม</p> <p>-ความสามารถในการเคลื่อนไหว มีประสาทสัมผัสและการ เคลื่อนไหวที่สมวัย</p>
การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานวิทยาศาสตร์	<p>-ทักษะการเรียนรู้ ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์</p> <p>-ความสามารถในการสื่อสาร การสร้างสัมพันธ์และร่วมมือ ทำงานร่วมกับผู้อื่น</p> <p>-ความสามารถด้านการควบคุมอารมณ์และจัดการกับอารมณ์ ของตนเองได้อย่างเหมาะสม</p> <p>-ความสามารถในการเคลื่อนไหว มีประสาทสัมผัสและการ เคลื่อนไหวที่สมวัย</p>
การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา	<p>-ทักษะการคิด ตั้งคำถามการสืบค้น การรวบรวมข้อมูล และ</p> <p>วิเคราะห์ข้อค้นพบ การนำเสนอผลงานที่ผ่านการคิด ที่ เหมาะสม</p> <p>-ความสามารถในการสื่อสาร การสร้างสัมพันธ์และร่วมมือ ทำงานร่วมกับผู้อื่น</p>

	-ความสามารถด้านการควบคุมอารมณ์และจัดการกับอารมณ์ ของตนเองได้อย่างเหมาะสม -ความสามารถในการเคลื่อนไหว มีประสาทสัมผัสและการ เคลื่อนไหวที่สมวัย
การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain Based Learning : BBL)	-ความเข้าใจ เรียนรู้จากการสัมผัสจับต้องของจริง ไปสู่ สัญลักษณ์ -ความสามารถในการสื่อสาร การสร้างสัมพันธ์และร่วมมือ ทำงานร่วมกับผู้อื่น -ความสามารถด้านการควบคุมอารมณ์และจัดการกับอารมณ์ ของตนเองได้อย่างเหมาะสม -ความสามารถในการเคลื่อนไหว มีประสาทสัมผัสและการ เคลื่อนไหวที่สมวัย

ตารางที่ ๒ การจัดกิจกรรมการพัฒนาความสามารถทั้ง ๔ ด้าน ของนักเรียนระดับปฐมวัยโดยใช้ชุดกิจกรรมบูรณาการการจัดการเรียนรู้เชิงรุก(Active Learning)

การจัดกิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรมบูรณาการการจัดการเรียนรู้เชิงรุก(Active Learning) จะใช้เวลาจัดกิจกรรม วันละ ๓๐ นาที จำนวน ๘ สัปดาห์ สัปดาห์ละ ๔ วัน โดยจัดกิจกรรมบูรณาการในกิจกรรมเสริมประสบการณ์และกิจกรรมสร้างสรรค์

สัปดาห์ที่ ๑-๒ จัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมบูรณาการการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ (Project Approach)

สัปดาห์ที่ ๓-๔ จัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมบูรณาการการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน วิทยาศาสตร์

สัปดาห์ที่ ๕-๖ จัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมบูรณาการการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา

สัปดาห์ที่ ๗-๘ จัดประสบการณ์โดยใช้ชุดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain Based Learning : BBL)

สัปดาห์	วัน เดือน ปี	กิจกรรม
	๒๐-๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๗	ประเมินพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน ก่อนจัดกิจกรรม
สัปดาห์ที่ ๑	๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗	จัดประสบการณ์โดยใช้ชุด
	๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๗	
	๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๗	

	๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๗	กิจกรรมบูรณาการการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ(Project Approach)
สัปดาห์ที่ ๒	๔ มิถุนายน ๒๕๖๗	จัดประสบการณ์โดยใช้ชุด
	๕ มิถุนายน ๒๕๖๗	กิจกรรมบูรณาการการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ(Project Approach)
	๖ มิถุนายน ๒๕๖๗	
	๗ มิถุนายน ๒๕๖๗	
สัปดาห์ที่ ๓	๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๗	จัดประสบการณ์โดยใช้ชุด
	๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๗	กิจกรรมบูรณาการการจัดการเรียนรู้แบบโครงการวิทยาศาสตร์
	๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๗	
	๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๗	
สัปดาห์ที่ ๔	๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๗	จัดประสบการณ์โดยใช้ชุด
	๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๗	กิจกรรมบูรณาการการจัดการเรียนรู้แบบโครงการวิทยาศาสตร์
	๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๗	
	๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๗	
สัปดาห์ที่ ๕	๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๗	จัดประสบการณ์โดยใช้ชุด
	๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๗	กิจกรรมบูรณาการการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา
	๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๗	
	๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๗	
สัปดาห์ที่ ๖	๑ กรกฎาคม ๒๕๖๗	จัดประสบการณ์โดยใช้ชุด
	๒ กรกฎาคม ๒๕๖๗	กิจกรรมบูรณาการการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา
	๓ กรกฎาคม ๒๕๖๗	
	๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗	
สัปดาห์ที่ ๗	๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗	จัดประสบการณ์โดยใช้ชุด
	๙ กรกฎาคม ๒๕๖๗	กิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain Based Learning : BBL)
	๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๗	
	๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๗	
สัปดาห์ที่ ๘	๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗	จัดประสบการณ์โดยใช้ชุด
	๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗	กิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain Based Learning : BBL)
	๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๗	
	๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗	
	๑๙ กรกฎาคม - ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗	ประเมินพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน หลังจัดกิจกรรม

หมายเหตุ : ในการดำเนินการใช้ชุดกิจกรรมในแต่ละวัน นอกจากกิจกรรมที่ผู้ศึกษาจัดแล้วเด็กปฐมวัยยังได้ทำกิจกรรมอื่นๆ ตามตารางกิจกรรมประจำตามแผนการจัดประสบการณ์ตามปกติ

๑๑.ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย(ความรู้ ทักษะ เจตคติ คุณลักษณะ สมรรถนะ)

๑. การจัดกิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรมบูรณาการการจัดการเรียนรู้เชิงรุก(Active Learning)ทำให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน อยู่ในระดับที่สูงขึ้น ผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับดี ร้อยละ ๙๐

๒. เด็กปฐมวัยโรงเรียนบ้านวังมนเด็ยไ่ก่มีทักษะการเคลื่อนไหวและสุขภาพทางกาย ทักษะด้านสังคม ทักษะด้านอารมณ์ ทักษะด้านการคิดและสติปัญญา ทักษะด้านภาษา ทักษะด้านจริยธรรม และทักษะด้านการสร้างสรรค์

๓.เด็กปฐมวัยโรงเรียนบ้านวังมนเด็ยไ่ก่มีเจตคติที่ดีต่อตนเอง ผู้อื่น และการทำงาน

๔.เด็กปฐมวัยโรงเรียนบ้านวังมนเด็ยไ่ก่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

๕.เด็กปฐมวัยโรงเรียนบ้านวังมนเด็ยไ่ก่มีสมรรถนะสำคัญครบทั้ง ๗ ด้าน

๑๒.บทเรียนที่ได้รับ

๑. เด็กปฐมวัย ได้รับความร่วมมือจากเด็กเป็นอย่างดี เด็กสนใจและมีความสุขในขณะที่ทำกิจกรรม

๒. ผู้ปกครอง ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองเป็นอย่างดี ผู้ปกครองให้การสนับสนุน พุดคุย ชักถามนักเรียน ชื่นชมผลงานของนักเรียน และต่อยอดการทำกิจกรรมที่บ้าน

๓. เพื่อนร่วมงาน ได้รับการส่งเสริม เป็นที่ปรึกษา คอยให้กำลังใจ และคำแนะนำในการ ออกแบบกิจกรรม

๔. ผู้บริหาร ได้รับการส่งเสริม คำแนะนำ และการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ

๑๓.เงื่อนไขความสำเร็จ

๑. เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน อยู่ในระดับสูง ขึ้น ผ่านการส่งเสริมการจัดการกิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรมบูรณาการการจัดการเรียนรู้เชิงรุก(Active Learning) และมีความพร้อมในการเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑

๒. เด็กมีความสนุกสนาน และมีความสนใจในการเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมบูรณาการการจัดการเรียนรู้เชิงรุก(Active Learning)สามารถกระตุ้นความสนใจให้เด็กอยากเรียนรู้และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง

๓. ครูมีความรู้ความเข้าใจ ได้พัฒนาความรู้และทักษะการจัดการเรียนการสอนเพิ่มขึ้นโดยใช้นวัตกรรมใหม่ๆและตระหนักในการพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

๔. โรงเรียนมีนวัตกรรมใหม่ๆในการต่อยอดเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนเพิ่มขึ้น

๕. โรงเรียนเป็นที่รู้จักของบุคคลภายนอก หน่วยงานต่างๆและชุมชนเพิ่มขึ้น ทำให้ได้รับความไว้วางใจในการส่งบุตรหลานมาเข้าเรียน

๖. ชุมชนมีความมั่นใจต่อการจัดการเรียนการสอนของครู และร่วมกันพัฒนาโรงเรียนมากขึ้น

ภาคผนวก

